

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRAVOSUDNOJ AKADEMIJI

Član 1.

U Zakonu o Pravosudnoj akademiji („Službeni glasnik RS”, br. 104/09 i 32/14 – US), u članu 5. dodaje se stav 2. koji glasi:

„Akademija može sprovoditi programe stručnog usavršavanja izvršitelja, javnih beležnika, javnobeležničkih pomoćnika i javnobeležničkih pripravnika, na osnovu ugovora između Akademije i Komore izvršitelja, odnosno Javnobeležničke komore.”.

Član 2.

U članu 16. stav 2. menja se i glasi:

„Programski savet čini 15 članova koje imenuje Upravni odbor, iz reda sudija i tužilaca, drugih stručnjaka, sudskog i tužilačkog osoblja i korisnika početne obuke.”.

U stavu 3. reči: „a jedan član je iz reda sudskog i tužilačkog osoblja” zamenjuju se rečima: „a po jedan član je iz reda sudskog i tužilačkog osoblja i korisnika početne obuke”.

U stavu 5. posle reči: „člana” dodaju se reči: „iz reda sudija, tužilaca i sudskog i tužilačkog osoblja”.

Član 3.

Član 20. menja se i glasi:

„Član 20.

Mentori na programu početne obuke i mentori na programu obuke sudijskih, odnosno tužilačkih pomoćnika i pripravnika imaju pravo na naknadu za mentorski rad u iznosu od 10% svoje osnovne plate.

Stalni predavači iz reda sudija i zamenika javnih tužilaca imaju platu jednaku plati koju bi imali da obavljaju sudijsku, odnosno tužilačku funkciju, ako je to za njih povoljnije.

Povremeni predavači imaju pravo na naknadu za rad i na naknadu troškova u vezi sa pripremom i sprovođenjem obuke u skladu sa aktom Upravnog odbora.”.

Član 4.

U članu 37. posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„Završni ispit se polaže pred komisijom od pet članova, od kojih su tri člana sudije, a dva tužioci.”.

Dosadašnji st. 2. do 4. postaju st. 3. do 5.

Član 5.

U članu 40. posle stava 3. dodaje se novi stav 4. koji glasi:

„Pohađanje početne obuke smatra se radnim iskustvom u pravnoj struci.”.

Dosadašnji st. 4. do 9. postaju st. 5. do 10.

Član 6.

U članu 43. stav 2. menja se i glasi:

„Stalna obuka je obavezna kada je to predviđeno zakonom ili odlukom Visokog saveta sudstva i Državnog veća tužilaca u slučaju promene specijalizacije, bitnih promena propisa, uvođenja novih tehnika rada i radi otklanjanja nedostataka u radu sudije i zamenika javnog tužioca uočenih prilikom vrednovanja njihovog rada.”.

Član 7.

U članu 45. stav 1. posle reči: „funkciju” dodaju se reči: „u prekršajnom ili osnovnom sudu, odnosno osnovnom javnom tužilaštvu”.

Član 8.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o Pravosudnoj akademiji sadržan je u odredbama člana 97. tač. 2. i 17. Ustava Republike Srbije, prema kojima Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, između ostalog, ostvarivanje i zaštitu sloboda i prava građana, postupak pred sudovima i drugim državnim organima, kao i druge odnose od interesa za Republiku Srbiju, u skladu sa Ustavom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Odlukom Ustavnog suda IUz broj 497/2011 („Službeni glasnik RS”, broj 32/14) prestale su da važe odredbe člana 40. st. 8, 9. i 11. Zakona o Pravosudnoj akademiji („Službeni glasnik RS”, broj 104/09). U obrazloženju ove odluke Ustavnog suda, između ostalog, navedeno je da se zakonom ne može obavezivati Visoki savet sudstva, odnosno Državno veće tužilaca da obavezno predlaže Narodnoj skupštini za prvi izbor za sudijsku funkciju, odnosno funkciju zamenika javnog tužioca, kandidate koji su završili početnu obuku na Pravosudnoj akademiji, ali da se zakonom mogu propisati pravila na osnovu kojih bi Visoki savet sudstva, odnosno Državno veće tužilaca, posebno vrednovao završenu početnu obuku na Pravosudnoj akademiji, u postupku predlaganja sudija i zamenika javnih tužilaca koji se prvi put biraju.

Iz tog razloga, predložene su izmene i dopune Zakona o Pravosudnoj akademiji, kao i odgovarajuće dopune Zakona o sudijama i Zakona o javnom tužilaštvu, što je u skladu i sa obrazloženjem koje je dao Ustavni sud u navedenoj odluci.

Pored toga, izvršeno je preciziranje važećih odredbi Zakona o Pravosudnoj akademiji koje se odnose na delatnost Pravosudne akademije, sastav Programskog saveta Pravosudne akademije, odredbe o platama i naknadama mentora i predavača na Pravosudnoj akademiji, završnoj oceni korisnika početne obuke, pravima i obavezama korisnika početne obuke i odredbe o vrstama obuke.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona dopunjuje se član 5. Zakona o Pravosudnoj akademiji, na taj način što se omogućuje Pravosudnoj akademiji da na osnovu ugovora sa Javnobeležničkom komorom i Komorom izvršitelja može sprovesti programe stručnog usavršavanja izvršitelja i javnih beležnika. Ovakvo rešenje je predloženo imajući u vidu da Pravosudna akademija duži niz godina sprovodi veći broj obuka i stručnih usavršavanja nosilaca pravosudnih funkcija i sudskog, odnosno javnotužilačkog osoblja, kao i da je stručno usavršavanje jedna od zakonskih obaveza javnih beležnika i izvršitelja, pa se daje mogućnost Javnobeležničkoj komori, odnosno Komori izvršitelja da i na ovaj način omoguće stručno usavršavanje javnih beležnika i izvršitelja.

Članom 2. Predloga zakona izvršene su izmene u članu 16. Zakona o Pravosudnoj akademiji, na taj način što je povećan broj članova Programskog saveta i to tako što se omogućuje da u radu Programskog saveta učestvuje i predstavnik korisnika početne obuke. Pored toga, vrši se i preciziranje stava 5. člana 16. Zakona o Pravosudnoj akademiji na taj način što se predviđa da mogućnost oslobođenja određenog obima posla zbog rada u Pravosudnoj akademiji mogu koristiti samo

članovi Programskog saveta iz reda nosilaca pravosudnih funkcija i sudskog i javnotužilačkog osoblja, a ne i ostali članovi Programskog saveta.

Članom 3. Predloga zakona menja se član 20. Zakona o Pravosudnoj akademiji tako što se izjednačava visina naknade za mentorski rad za mentore na programu početne obuke i mentore na programu obuke sudijskih i tužilačkih pomoćnika i pripravnika.

Članom 4. Predloga zakona dopunjuje se član 37. Zakona o Pravosudnoj akademiji na taj način što se određuje sastav komisije pred kojom se polaže završni ispit početne obuke. Predlaže se da komisiju čini pet članova, od kojih su tri sudije, a dva javni tužioci, odnosno zamenici javnih tužilaca.

Članom 5. Predloga zakona dopunjuje se član 40. Zakona o Pravosudnoj akademiji tako što se vrši neophodno preciziranje ovog člana Zakona o Pravosudnoj akademiji, iz razloga što su zbog odluke Ustavnog suda brisane odredbe st. 8, 9. i 11. člana 40. Zakona o Pravosudnoj akademiji, pa je stoga neophodno da se propiše da se pohađanje početne obuke smatra radnim iskustvom u pravnoj struci, imajući u vidu da je posedovanje ovog iskustva jedan od uslova za izbor na sudijsku, odnosno javnotužilačku funkciju.

Članom 6. Predloga zakona izvršena je izmena člana 43. stav 2. Zakona o pravosudnoj akademiji, kojom se preciziraju slučajevi kada je stalna obuka obavezna.

Članom 7. Predloga zakona dopunjen je stav 1. člana 45. Zakona o Pravosudnoj akademiji, na taj način što je izvršeno preciziranje da se obaveza pohađanja posebnog programa stalne obuke odnosi samo na nosioce pravosudnih funkcija koji su prvi put birani na tu funkciju u sudovima i javnim tužilaštvima najnižeg stepena.

Članom 8. Predloga zakona određeno je da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije.

PREGLED ODREDBA ZAKONA O PRAVOSUDNOJ AKADEMIJI KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Član 5.

Akademija:

- organizuje i sprovodi prijemni ispit za početnu obuku;
- organizuje i sprovodi početnu obuku;
- organizuje i sprovodi stalnu obuku sudija i tužilaca;
- organizuje i sprovodi obuku predavača i mentora;
- organizuje i sprovodi stručno usavršavanje sudskog i tužilačkog osoblja;
- uspostavlja i održava saradnju sa domaćim, stranim i međunarodnim institucijama, organizacijama i udruženjima, u vezi sa poslovima koje obavlja;
- izdaje publikacije i obavlja drugu izdavačku delatnost;
- obavlja istraživačko analitičke poslove i saraduje sa naučnim institucijama;
- sistematski prikuplja podatke koji su od značaja za rad Akademije, a naročito o sprovođenju obuke i rezultatima obuke i vodi dokumentaciono informacioni centar;
- prikuplja i obrađuje sudsku praksu;
- obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i Statutom Akademije (u daljem tekstu: Statut).

AKADEMIJA MOŽE SPROVODITI PROGRAME STRUČNOG USAVRŠAVANJA IZVRŠITELJA, JAVNIH BELEŽNIKA, JAVNOBELEŽNIČKIH POMOĆNIKA I JAVNOBELEŽNIČKIH PRIPRAVNIKA, NA OSNOVU UGOVORA IZMEĐU AKADEMIJE I KOMORE IZVRŠITELJA, ODNOSNO JAVNOBELEŽNIČKE KOMORE.

Član 16.

Programski savet je stručni organ Akademije.

~~Programski savet čini 11 članova koje imenuje Upravni odbor, iz reda sudija i tužilaca, drugih stručnjaka i sudskog i tužilačkog osoblja.~~

PROGRAMSKI SAVET ČINI 15 ČLANOVA KOJE IMENUJE UPRAVNI ODBOR, IZ REDA SUDIJA I TUŽILACA, DRUGIH STRUČNJAKA, SUDSKOG I TUŽILAČKOG OSOBLJA I KORISNIKA POČETNE OBUKE.

Najmanje pet članova Programskog saveta su sudije, najmanje tri su tužioc, od kojih po jednog člana predlaže udruženje sudija, odnosno udruženje tužilaca, a ~~jedan član je iz reda sudskog i tužilačkog osoblja~~. A PO JEDAN ČLAN JE IZ REDA SUDSKOG I TUŽILAČKOG OSOBLJA I KORISNIKA POČETNE OBUKE.

Članovi Visokog saveta sudstva, Državnog veća tužilaca i članovi Upravnog odbora ne mogu biti članovi Programskog saveta.

Članovi Programskog saveta iz stava 3. ovog člana IZ REDA SUDIJA, TUŽILACA I SUDSKOG I TUŽILAČKOG OSOBLJA, mogu se osloboditi do 50% obima posla zbog rada u Akademiji.

Odluku o oslobođenju iz stava 5. ovog člana donosi Visoki savet sudstva za sudije, Državno veće tužilaca za tužioce, a starešina pravosudnog organa u kome je član zaposlen za člana iz reda sudskog i tužilačkog osoblja.

Članovi Programskog saveta koji nisu iz reda sudija, tužilaca i sudskog i tužilačkog osoblja imaju pravo na posebnu naknadu za rad koju utvrđuje Upravni odbor.

Član 20.

~~Mentori na programu početne obuke oslobađaju se 10% radnih obaveza i imaju pravo na naknadu za mentorski rad u visini od 10% od osnovne plate.~~

~~Mentori na programu obuke sudijskih, odnosno tužilačkih pomoćnika i pripravnika imaju pravo na naknadu za mentorski rad u visini do 15% svoje osnovne plate u zavisnosti od broja lica kojima je mentor.~~

~~Stalni predavači imaju pravo na platu u skladu sa zakonom koji uređuje plate državnih službenika, a stalni predavači iz reda sudija i zamenika javnih tužilaca imaju platu jednaku plati koju bi imali da obavljaju sudijsku, odnosno tužilačku funkciju, ukoliko je to za njih povoljnije.~~

~~Povremeni predavači imaju pravo na naknadu za rad i na naknadu troškova u vezi sa pripremom i sprovođenjem obuke u skladu sa aktom Upravnog odbora.~~

ČLAN 20.

MENTORI NA PROGRAMU POČETNE OBUKE I MENTORI NA PROGRAMU OBUKE SUDIJSKIH, ODNOSNO TUŽILAČKIH POMOĆNIKA I PRIPRAVNIKA IMAJU PRAVO NA NAKNADU ZA MENTORSKI RAD U IZNOSU OD 10% SVOJE OSNOVNE PLATE.

STALNI PREDAVAČI IZ REDA SUDIJA I ZAMENIKA JAVNIH TUŽILACA IMAJU PLATU JEDNAKU PLATI KOJU BI IMALI DA OBAVLJAJU SUDIJSKU, ODNOSNO TUŽILAČKU FUNKCIJU, UKOLIKO JE TO ZA NJIH POVOLJNIJE.

POVREMENI PREDAVAČI IMAJU PRAVO NA NAKNADU ZA RAD I NA NAKNADU TROŠKOVA U VEZI SA PRIPREOM I SPROVOĐENJEM OBUKE U SKLADU SA AKTOM UPRAVNOG ODBORA.

Član 37.

Po završetku početne obuke korisnici početne obuke polažu završni ispit na kome se proveravaju isključivo praktična znanja i sposobnosti stečena na početnoj obuci za obavljanje posla sudije prekršajnog suda, osnovnog suda i zamenika javnog tužioca u osnovnom tužilaštvu.

ZAVRŠNI ISPIT SE POLAŽE PRED KOMISIJOM OD PET ČLANOVA, OD KOJIH SU TRI ČLANA SUDIJE, A DVA TUŽIOCI.

Ocenjivanje završnog ispita izražava se ocenama od 1 do 5.

Korisnik početne obuke koji na završnom ispitu dobije ocenu 1 smatra se da nije završio početnu obuku.

Program i način polaganja završnog ispita bliže se uređuje pravilnikom.

Član 40.

Korisnik početne obuke zasniva radni odnos na određeno vreme u Akademiji u trajanju od 30 meseci, počev od 1. oktobra u godini u kojoj je primljen kao korisnik početne obuke.

Sud, odnosno javno tužilaštvo, u kojem će korisnik početne obuke obavljati početnu obuku, određuje Programski savet prema mestu u kome korisnik početne obuke radi ili ima prebivalište, odnosno boravište.

Korisnik početne obuke ima platu u visini 70% od osnovne plate sudije osnovnog suda, za vreme trajanja radnog odnosa na određeno vreme u Akademiji.

POHAĐANJE POČETNE OBUKE SMATRA SE RADNIM ISKUSTVOM U PRAVNOJ STRUCI.

Direktor Akademije može doneti odluku o odlaganju pohađanja početne obuke najduže na 12 meseci na osnovu molbe korisnika početne obuke.

Korisnik početne obuke ima pravo žalbe Upravnom odboru, u roku od osam dana od dana dostavljanja odluke iz stava 4. ovog člana. Odluka Upravnog odbora je konačna.

Izuzetno, direktor Akademije donosi rešenje o odlaganju pohađanja početne obuke korisniku koji se nalazi na trudničkom bolovanju ili porodijskom odsustvu. Rešenje o odlaganju se donosi za period određen zakonom koji uređuje ovo pravo.

Po završenoj početnoj obuci korisnik je dužan da konkuriše na mesta sudije prekršajnog suda ili osnovnog suda, odnosno zamenika osnovnog javnog tužioca.

Visoki savet sudstva, odnosno Državno veće tužilaca može licu koje je završilo početnu obuku odobriti zasnivanje radnog odnosa na određeno vreme u sudu, odnosno tužilaštvu najduže tri godine, ukoliko se javljao na konkurs za izbor sudije ili zamenika javnog tužioca, a nije izabran.

Korisnik je obavezan da redovno pohađa početnu obuku i poštuje pravila utvrđena opštim aktima Akademije

Član 43.

Stalna obuka može biti dobrovoljna i obavezna.

~~Stalna obuka je dobrovoljna, osim kada je predviđena kao obavezna, zakonom ili odlukom Visokog saveta sudstva i Državnog veća tužilaca u slučaju promene specijalizacije, bitnih promena propisa, uvođenja novih tehnika rada, radi otklanjanja nedostataka u radu sudije i zamenika javnog tužioca uočenih prilikom njihovog rada, kao i za sudije i zamenike javnih tužilaca koji se prvi put biraju na sudijsku, odnosno tužilačku funkciju, a nisu pohađali program početne obuke.~~

STALNA OBUKA JE OBAVEZNA KADA JE TO PREDVIĐENO ZAKONOM ILI ODLUKOM VISOKOG SAVETA SUDSTVA I DRŽAVNOG VEĆA TUŽILACA U SLUČAJU PROMENE SPECIJALIZACIJE, BITNIH PROMENA PROPISA, UVOĐENJA NOVIH TEHNIKA RADA I RADI OTKLANJANJA NEDOSTATAKA U RADU SUDIJE I ZAMENIKA JAVNOG TUŽIOCA UOČENIH PRILIKOM VREDNOVANJA NJIHOVOG RADA.

Program stalne obuke usvaja Upravni odbor, na predlog Programskog saveta, uz saglasnost Visokog saveta sudstva, odnosno Državnog veća tužilaca.

Član 45.

Sudije i zamenici javnih tužilaca koji su prvi put izabrani na tu funkciju U PREKRŠAJNOM ILI OSNOVNOM SUDU, ODNOSNO OSNOVNOM JAVNOM TUŽILAŠTVU, a nisu završili početnu obuku, obavezni su da pohađaju poseban program stalne obuke.

Sadržina i trajanje posebnog programa stalne obuke utvrđuju se aktom Programskog saveta zavisno od profesionalnog iskustva korisnika iz stava 1. ovog člana.

Korisniku posebnog programa stalne obuke iz stava 1. ovog člana smanjiće se obim posla i radno vreme do 30% za vreme trajanja ovog programa, na osnovu odluke Visokog saveta sudstva, odnosno Državnog veća tužilaca.

Korisnici posebnog programa stalne obuke su i sudije i zamenici javnih tužilaca, koji su određeni odlukom Visokog saveta sudstva, odnosno Državnog veća tužilaca, kada je to potrebno radi otklanjanja nedostataka u radu sudije i zamenika javnog tužioca, uočenih prilikom vrednovanja njihovog rada. U ovom slučaju stalna obuka je obavezna.

Odlukom Visokog saveta sudstva, odnosno Državnog veća tužilaca za pojedine kategorije sudija i tužilaca, može biti propisana obavezna stalna obuka i to u slučaju izbora za sud, odnosno javno tužilaštvo višeg stepena, promene specijalizacije, bitnih promena propisa i uvođenja novih tehnika rada.

Akademija je u obavezi da izradi poseban program stalne obuke, u skladu sa odlukama Visokog saveta sudstva, odnosno Državnog veća tužilaca.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE
--

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada

Obrađivač: Ministarstvo pravde

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o Pravosudnoj akademiji
Draft Law on Amendments to the Law on Judicial Academy

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno sa odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum):

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa,

Naslov VII. – Pravosuđe, slobode i bezbednost, u okviru kojeg je član 80 – Jačanje institucija i vladavina prava.

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

Naslov VII. – Pravosuđe, slobode i bezbednost, u okviru kojeg je član 80 – Jačanje institucija i vladavina prava.

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

- /

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

Pravne tekovine EU sa kojima je domaće zakonodavstvo potpuno usklađeno:

Preporuka Rec 2000/19 član 5 c.

Osnovni principi UN-a o nezavisnosti pravosuđa član 10.

Evropska povelja o Zakonu za sudije čl. 2.1, 2.2, 2.3, 4.1. i 4.4.

Preporuka RecR 1994/12e , stav 2. paragraf C
Preporuka CM/Rec (2010) 12 član 44.
Preporuka Rec 2000/19 čl. 5a. i 5b.
Magna karta sudija član 5.
Mišljenje broj 1 (2001) CCJE
Osnovni principi UN-a o nezavisnosti pravosuđa član 13.

- v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,
- g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,
- d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

- /

5. Ako ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost treba obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe Direktive).

- /

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava EU prevedeni na srpski jezik?

- /

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik EU?

- /

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

U postupku pripreme Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o Pravosudnoj akademiji nije ostvarena saradnja sa Evropskom komisijom s obzirom na to da se u konkretnom slučaju radi o neznatnom obimu izmena i dopuna.